

16. Сосновикова Ю. Психические состояния человека, их классификация и диагностика. Горький, 1975.
17. Ступак І. Структурно-семантичні та функціональні характеристики похідних каузативних дієслів у німецькій та українській мовах Т. 6: Типологічні, зіставні, діахронічні дослідження. Донецьк: ДонНУ, 2011. 470 с.
18. Ханикіна Н. Мотиваційна основа дієслів на позначення фізичного і психічного станів суб'єкта в українській та угорській мовах: дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.17 «Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство». К., 2017. 218 с.
19. Kutscher Silvia. Kausalität und Argumentrealisierung. Zur Konstruktionsvarianz bei Psychverben am Beispiel europäischer Sprachen. Max Niemeyer Verlag. Tübingen, 2009. 178 s.

УДК 81-115:811.111+811.161.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНОСИСТЕМ БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ

METHODOLOGICAL PRINCIPLES FOR STUDY OF ENGLISH AND UKRAINIAN BANKING TERMINOLOGY

Петрина О.С.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

У статті сформульовано методологічну основу дослідження термінології банківської сфери англійської та української мов у зіставному аспекті. Серед загальнонаукових методів виділено системний підхід, методику індукції та дедукції, кількісний аналіз, зіставний метод. Основними лінгвістичними методами визначено аналіз словникових дефініцій, етимологічний аналіз, метод семантичних опозицій, словотвірний аналіз, компонентний аналіз. У статті описано етапи застосування методів дослідження. Виокремлено п'ять етапів дослідження, кожному з яких властивий свій комплекс методів.

Ключові слова: термін, терміносистема, метод, методика, аналіз.

В статье сформулированы методологические основы исследования терминологии банковской сферы английского и украинского языков в сопоставительном аспекте. Среди общенаучных методов выделен системный подход, методика индукции и дедукции, количественный анализ, сопоставительный метод. В качестве сюжетных лингвистических методов определены анализ словарных дефиниций, этимологический анализ, метод семантических оппозиций, словообразовательный анализ, компонентный анализ. В статье обозначены этапы применения методов исследования. Выделены пять этапов исследования, каждому из которых присущ свой комплекс методов.

Ключевые слова: термин, терминосистема, метод, методика, анализ.

The article highlights the methodological basis for the study of English and Ukrainian banking terminology in the comparative aspect. Among the general scientific methods, a systematic approach, method of induction and deduction, quantitative analysis, and a comparative method are singled out. The main linguistic methods such as analysis of vocabulary definitions, etymological analysis, the method of semantic opposition, word-formation analysis, component analysis are selected. The article outlines the stages of application of research methods. Five stages of contrastive analysis of the structure and semantics of English and Ukrainian banking terminology are figured out, each of which has its own set of methods.

Key words: term, terminology system, method, methodology, analysis.

Постановка проблеми. Регламентація термінології – тривалий і складний процес, який передбачає перегляд наявних понять, вилучення застарілих та впровадження нових. Упорядкування термінології передбачає визначення правил та закономірностей творення, розвитку, функціонування термінів, що зумовлює комплексне використання загальнонаукових та лінгвістичних методів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методологічну основу дослідження термінології банківської сфери англійської та української мов сформульовано на основі праць українських та зарубіжних дослідників, а саме: К.Я. Авербуха [1], М.О. Вакуленко [4], О.В. Вакуленко [3], Л.А. Васенко, В.В. Дубчинського, О.М. Кримець [5], Б.М. Головіна [6], Т.Р. Кияка [8], Д.С. Лотте

[13], В.М. Лейчика [12], Н.І. Овчаренко [15], О.В. Суперанської [20, 21], О.О. Реформаторського [18] та ін. Теоретичною базою зіставного дослідження мовних одиниць слугували також праці Р.І. Дудка [7], М.П. Кочергана [10], С.М. Сухорольської, О.І. Федоренка [27] та ін.

Мета статті полягає в розробці методики комплексного дослідження й описі словотвірних та структурно-семантических параметрів термінів банківської сфери англійської та української мов у зіставному аспекті.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Загальнонаукова методологія ґрунтуються на теоретичних концепціях. Вона охоплює: 1) методи, які використовуються на теоретичному рівні дослідження (індукція, дедукція, системний підхід та ін.); 2) методи, що використовуються як на теоретичному, так і на емпіричному рівнях дослідження (аналіз і синтез, систематизація, узагальнення, моделювання, формалізація, абстрагування та ін.); 3) методи емпіричного дослідження (спостереження, експеримент, вимірювання, порівняння, візуально-графічні прийоми та ін.) [25].

Ураховуючи специфіку об'єкта і предмета дослідження, одним із базових методів визнаємо *системність*. Л.О. Мікешина зазначає, що саме системна методологічна парадигма є максимально адекватною для аналізу сучасної науки [14, с. 381]. Принцип системного підходу полягає в тому, що кожне явище слід розглядати в системі, тобто в його зв'язках з іншими явищами тієї системи, до якої воно належить [10, с. 86]. Застосування методу дозволяє тлумачити терміносистему як складну, цілісну, самоорганізовану, динамічну, структуровану систему взаємопов'язаних термінологічних одиниць, що розвиваються за законами мови й під впливом позамовних чинників.

Етапи *описового методу* охоплюють сукупність процедур інвентаризації, класифікації, інтерпретації досліджуваних мовних явищ та застосовуються для виділення термінологічних одиниць певної сфери діяльності, опису їхніх диференційних ознак, класифікації цих одиниць відповідно до їхнього функціонування. До опису ставляться конкретні вимоги. Він повинен бути здійснений на базі єдиної граматичної теорії, на основі одного й того самого методу, за однією моделлю, з використанням однакової техніки й одного й того самого поняттєвого апарату [10, с. 93–94].

У науковій практиці *спостереження* – це процес, який передбачає наявність задуму, мети та засобів, за допомогою яких дослідник переходить від об'єктів, процесів та явищ спостереження

до результатів спостереження [9, с. 291–292]. До наукового спостереження висуваються конкретні вимоги: постановка мети спостереження, вибір методики та розробка плану, систематичність, контроль за результатами, наявність критеріїв кількісної оцінки результатів, обробка, осмислення та трактування отриманих результатів [11, с. 171]. За допомогою методу наукового спостереження фіксують властивості та зв'язки терміноодиниць досліджуваної галузі та отримують первинну інформацію у вигляді сукупності емпіричних тверджень, які подаються у вигляді таблиць та схем.

Зіставний метод – це сукупність прийомів дослідження й опису мови шляхом її системного порівняння з іншою мовою з метою виявлення її специфіки на тлі спільніх рис [10, с. 77]. М.П. Кочерган зазначає, що цей метод спрямований на виявлення відмінностей між двома чи більше мовами (унікалій), хоча й не ігнорує їх спільніх рис [10, с. 77]. Проте М.О. Вакуленко зауважує, що зіставний метод, на відміну від порівняльно-історичного, спрямований на виявлення, передусім, відмінних рис мовної форми вираження та змістового наповнення термінів, їх структурних компонентів та елементів у різних мовах, тоді як порівняльно-історичний метод зосереджений на виявленні спільніх рис досліджуваних мовних явищ [4, с. 18]. Зіставний метод застосовується для аналізу співвідношення структурних елементів мовних одиниць і структури загалом переважно на синхронному зрізі з урахуванням усіх факторів їхньої взаємодії, взаємопроникнення і взаємовпливу на всіх мовних рівнях [10, с. 78]. Р. Штернеманн розрізняє однобічний і двобічний (багатосторонній) зіставний аналіз [25, с. 153]. Перевага однобічного підходу полягає в тому, що він обходить без метамови, а недоліком є те, що порівняння здійснюється в напрямі «виходна мова – цільова мова», тобто виходна мова виконує роль системи співвідносних понять опису цільової мови. Перевагою двобічного підходу є те, що обидві мови рівноправні, а недоліком – те, що порівняння спирається на метамову, якої поки що не існує [10, с. 81].

Індуктивна й *дедуктивна* методики взаємопов'язані. Індуктивний аналіз повинен завершуватися дедуктивним обґрунтуванням, а дедуктивне визначення підтверджується фактами безпосереднього спостереження [10, с. 77]. У дослідженні термінології метод індукції спрямований на узагальнення часткових випадків використання термінів до встановлення закономірностей чи тенденцій розвитку терміносистем, тоді як дедукція

передбачає аналіз терміна і терміносистеми від загальних її ознак до конкретних [4, с.18].

Метод моделювання спрямовується на аналіз об'єктів дослідження шляхом перенесення знань, отриманих у процесі побудови та аналізу відповідних моделей, на оригінал [11, с. 445]. Т.В. Булигіна та С.А. Крилов виділяють таку структуру моделювання: 1) постановка завдання; 2) створення або вибір моделі; 3) дослідження моделі; 4) перенесення знань із моделі на оригінал [16]. Але згідно з концепцією, яку розробив В.А. Глущенко, моделювання доцільно розглядати як один з прийомів у межах порівняльно-історичного методу [16]. У термінології моделювання застосовується в дослідженні структури терміна, за допомогою якого визначаються найрегулярніші структурні моделі термінологічних одиниць.

В основі системності термінів та терміносистем лежить *класифікація*. Класифікація виникає на певному етапі розвитку індуктивних наук, коли визріває необхідність оцінки і переоцінки матеріалів дослідження, виявлення ієархії наукових понять і взаємовідношень об'єктів дослідження [20, с. 138]. Завдяки методу класифікації будь-яку терміносистему можна зобразити схематично, що дасть можливість виявити її специфічні риси та отримати нову базу інформації та знань.

Процедури та принципи *кількісного аналізу* спрямовані на виявлення частоти вживання певної мовної одиниці чи явища, а також встановлення співвідношення між різними досліджуваними факторами та кількісного співвідношення різних груп, видів та моделей виокремлених термінів. Кількісні підрахунки сприяють об'єктивізації спостережень у зіставних дослідженнях. За допомогою кількісних обчислень можна визначити «питому вагу» певного явища в зіставлюваних мовах і в такий спосіб виявити в кожній із них тенденції у використанні аналогічних явищ [10, с. 104]. Істотним недоліком цього методу є те, що він не передбачає критичної оцінки наявних результатів і переведення кількості набутої інформації в якісно нове знання [4, с. 17].

Спеціалізованим методологічним підґрунтам слугували фундаментальні положення сучасної лінгвістики, що стосуються структурної лексико-семантичної організації термінологічних номінацій у галузевих термінологіях.

Метод суцільної вибірки передбачає виокремлення термінологічних одиниць із фахових текстів та термінологічного масиву суміжних галузей із метою формування фактичного матеріалу дослідження. У науковій практиці метод суціль-

ної вибірки застосовується паралельно з *аналізом дефініцій*, який полягає в уточненні дефініцій термінів. Дефініція є основним способом фіксації понятійного змісту терміна, що містить перелік необхідних та достатніх ознак для розкриття поняття [24, с. 32]. Дефініція визначає зв'язки терміна всередині терміносистеми для виявлення семантичних компонентів значення одного терміна в значенні іншого [24, с. 32].

Для простеження генези термінолексем застосовується *метод етимологічного аналізу*. Етимологічний аналіз ґрунтуються на порівняльно-історичному методі й має на меті встановити походження форми (на основі відтворення закономірних фонетичних та морфологічних змін) та значення (аргументовано вірогідні семантичні трансформації) [17, с. 32]. Предметом етимологічних досліджень, за А.А. Белецьким, є аналіз або встановлення зв'язків форм і слів, аналіз їхньої спорідненості в межах однієї мови або встановлення зв'язків форм і слів різних мов [2, с. 4].

В основу *типологічного методу* покладена ідея мовного типу. Типологічний метод враховує науково-дослідницькі методи і прийоми та полягає в тому, щоб через типологічне порівняння виділити загальні ознаки та закономірності мови в різноманітті мов світу з метою створення типологічних класифікацій та типологічних характеристик мов на базі мовних типів і типологічних збігів [9, с. 399]. Типологією охоплюються ті мовні явища, які позначені спільністю структури, або ж відношень, або ж функцій чи їх поєднанням, тобто серіями системно пов'язаних між собою явищ [9, с. 396].

Словотвірний аналіз – комплексна методика встановлення механізму творення слова та його місця в словірній підсистемі мови; передбачає вияв зв'язку похідності, тобто твірної основи, словотворчого форманта, словотвірного значення, способу словотворення та словотвірного типу [19, с. 566]. Словотвірний аналіз ефективно застосовується для з'ясування структури похідних термінів та для визначення основних моделей термінотворення.

Компонентний аналіз лексичних значень полягає в розчленуванні змісту мовної одиниці на компоненти, з яких вона складається, і представленні значення у вигляді наборів елементарного змісту (сем). Утворюючи значення слова, семи набувають вигляду ієархічно впорядкованої структури, а отже, можна говорити про семантичну структуру, одиницею побудови якої виступає сема [22, с. 13]. М.П. Кочерган зауважує, що важливим для компонентного аналізу є встановлення струк-

турної організації сем, «тобто місця і ваги кожної семи в компонентній (семній) структурі значення, оскільки перелік сем не дає вичерпного уявлення про смисловий зміст значення слова, який залежить також від структурної організації сем, їх способу групування, тобто від місця кожної семи в структурі значення» [10, с. 386]. У лінгвістиці визначають основні принципи компонентного аналізу: значення лексичних одиниць складається з елементарних семантических компонентів (сем); словниковий склад мови можна описати за допомогою обмеженої і порівняно невеликої кількості семантических ознак; ці ознаки є конкретними мовними універсальними репрезентаціями, компонентами концептуальної системи [23; 26, с. 20]. Цей метод успішно використовується для аналізу полісемантических слів, синонімів, гіпоніміческих груп, тематичної класифікації термінологічної вибірки, а також є невід'ємним засобом у лексикографії, який є спрямований на вдосконалення словникової дефініції [27, с. 119, 124].

Опозиційний аналіз слугує для виділення різних класів мовних одиниць, визначення таксономії цих одиниць на підставі їхньої семантическої, релевантної розбіжності за однією диференційною ознакою при схожості інших, тобто опозиції [19, с. 588]. Жодна лексична одиниця не виявляє опозиційного характеру сама по собі. Її диференційність виявляється тільки в зіставленні з іншими. Застосування вказаного методу передбачає зіставлення тотожних компонентів та виокремлення додаткової диференційної ознакою з метою з'ясування асиметрических відношень у межах досліджуваних терміносистем.

Дослідження англомовної та української терміносистем банківської сфери – складний та різноплановий процес, що відбувається етапами, кожен із яких охоплює певний аспект дослідження банківських номінацій та потребує аналізу. Варто зауважити, що кожен етап дослідження передбачає комплексне застосування загальнонаукових та лінгвістических методів.

Перший етап дослідження передбачає формування теоретичної бази наукової розвідки, а також інвентаризацію та виокремлення англомовних та українських термінологіческих одиниць. Теоретичні засади дослідження ґрунтуються на застосуванні загальнонаукових методів, а саме: *описового методу*, *методу спостереження*, *узагальнення*, *індукції та дедукції*, що забезпечило виділення найсуттєвіших теоретических відомостей щодо обраної проблематики з метою їх детального аналізу та опису, а також встановлення певних гіпотез, закономірностей, пра-

вил та визначень. Добір фактичного матеріалу дослідження проводився на основі англомовних та українських лексикографіческих джерел іноземного та українського видавництва та зумовив паралельне використання *методу суцільної вибірки та аналізу дефініцій*. Загальна кількість англомовних термінів банківської сфери становить 3080 одиниць, українських – 2592 лексеми. Дібрани терміни охоплюють вузькогалузеві терміни та терміни суміжних галузей.

На другому етапі важливо розкрити етимологію термінів, дослідження якої можливе за умови застосування *етимологічного аналізу* з метою встановлення генези терміноодиниць, *методу вибірки*, який передбачає виокремлення запозичених лексем із термінологічного корпусу, *словотвірного аналізу*, який дозволив простежити терміновтворчий потенціал іншомовних номінацій. Комплексне застосування методу *етимологічного аналізу* та *зіставного методу* дозволило виокремити терміни-інтернаціоналізми. *Метод класифікації* дає змогу визначити особливості міжнародних номінацій, а також здійснити їх диференціацію за ступенем інтернаціоналізації: високий та середній ступінь. *Кількісний аналіз* використано для визначення відсоткової кореляції запозичених та міжнародних номінацій.

На третьому етапі дослідження зосереджено на комплексному аналізі структурних характеристик лексичного складу англомовних та українських терміносистем. Використання *словотвірного аналізу* та *методу класифікації* дозволило нам окреслити особливості структурної організації досліджуваних терміносистем, поділивши їх на однокомпонентні терміни, складні номінації, терміни-словосполучення та абревіатури. *Метод моделювання*, що тісно пов'язаний з *аналізом безпосередніх складників*, використано для визначення механізмів утворення термінологіческих одиниць банківської сфери, виявлення словотвірних елементів їх формування та визначення найхарактерніших структурних моделей формування однокомпонентних термінів, складних слів термінологіческих словосполучень та абревіатур. *Метод опису та класифікації* також застосовується під час аналізу особливостей структури кожної із зазначених груп. Застосування *системного методу* в поєднанні із *статистичним методом* дозволяє виявити кількісне співвідношення однокомпонентних термінів складних номінацій, термінологіческих словосполучень та абревіатур досліджуваних терміносистем, визначити ступінь продуктивності структурних моделей термінологіческих одиниць. Використання *зіставного*

та типологічного методів передбачає виявлення закономірностей, що лежать в основі творення термінолексем у кожній з мов. Застосування структурного методу сприяє структурній систематизації терміносистем за допомогою класифікаційних властивостей афіксів.

Четвертий етап дослідження передбачив аналіз семантичних особливостей термінів та виявлення лексико-семантичних відношень у межах досліджуваних терміносистем. Аналіз дефініцій у поєднанні з компонентним аналізом застосовано для розкриття семантичних відношень з опертям на логічні зв'язки між термінологічними номінаціями. Структурно-морфологічний підхід полягає в аналізі закономірностей утворення лексико-семантичних відношень у межах досліджуваних терміносистем, до яких належить синонімія, антонімія та полісемія, що передбачає застосування методу класифікації. Метод опозиції був застосований для зіставлення тотожних компонентів із метою з'ясування їх асиметричних відношень та виокремлення додаткових диференційних ознак проаналізованих термінів. Кількісний аналіз використано для встановлення кількісного наповнення рядів синонімів та антонімів.

П'ятий етап зосереджений на узагальненні та зіставленні отриманих результатів дослідження та передбачає використання системного методу, який розглядає досліджені термінології як цілісні терміносистеми; відповідно, результати дослідження узагальнюються та описуються в систем-

ному порядку. Процедури і принципи зіставного методу спрямовані на виявлення закономірностей формування та функціонування англомовних та українських терміносистем з опертям на типологічні розбіжності досліджуваних мов.

Відповідно, кожен етап дослідження вимагає комплексного застосування загальнонаукових та лінгвістичних методів із метою отримання об'єктивних результатів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Термінологія – це особливий пласт лексики, дослідження якого вимагає комплексного застосування загальнонаукових та лінгвістичних методів із метою систематизації термінологічного матеріалу та впорядкування терміносистеми. Серед загальнонаукових методів виділено системний підхід, методику індукції та дедукції, кількісний аналіз, зіставний метод. Основними лінгвістичними методами визначено аналіз словникових дефініцій, етимологічний аналіз, метод семантичних опозицій, словотвірний аналіз, компонентний аналіз. У статті окреслено етапи застосування методів дослідження. Виокремлено п'ять етапів дослідження, кожному з яких властивий свій комплекс методів. Результати наукової праці відкривають перспективи подальших семантичних та функціональних розвідок у фаховій комунікації та можуть стати підґрунтам для порівняння різних терміносистем, а також для аналізу механізмів формування та функціонування інших фахових термінологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Авербух К.Я. Общая теория термина: комплексно-вариологический подход: дисс. докт. филол. наук: 10.02.19 «Теория языка». Иваново, 2005. 324 с.
2. Белецкий А.А. Принципы этимологических исследований (на материале греческого языка): [монография]. К.: Изд-во КГУ им. Т.Г. Шевченко, 1950. 267 с.
3. Вакуленко М. Наука термінологія та її методи // Тези 4-ї Міжнар. наук. конф. «Проблеми укр. наук.-техн. термінології», 17–20 грудня 1996 р. Львів: Вид-во Держ. ун-ту «Львівська політехніка», 1996. С.11–12.
4. Вакуленко М.О. Методологічні засади вивчення наукової термінології. Термінологічний вісник. Вип. 2(2). 2013. С. 16–21.
5. Васенко Л.А. Фахова українська мова. К.: Центр учебової літератури, 2008. 272 с.
6. Головин Б.Н. Лингвистические основы учения о терминах. М.: Высшая школа, 1987. 53 с.
7. Дудок Р.І. Проблема значення та смислу терміна в гуманітарних науках: [монографія]. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 358 с.
8. Кияк Т.Р. Лінгвістичні аспекти термінознавства. К.: УМК ВО, 1989. 104 с.
9. Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М.: Изд-во «Флинта», 2014. 820 с.
10. Кочерган М.П. Основи зіставного мовознавства. Київ: Видавничий центр «Академія», 2006. 423 с.
11. Лебедев С.А. Философия науки: краткая энциклопедия (основные направления, концепции, категории). М.: Академический проект, 2008. 692 с.
12. Лейчик В.М. Терминоведение: предметы, методы, структура. М.: Книжн. дом «Либроком», 2009. 256 с.
13. Лотте Д.С. Некоторые принципиальные вопросы отбора и построения научно-технических терминов. М.: Изд-во АН СССР, 1941. 24 с.

14. Микешина Л.А. Философия науки: Эпистемология. Методология. Культура. Хрестоматия: учебное пособие для вузов. М.: Издательский дом Международного ун-та в Москве, 2006. 1000 с. URL: <http://terme.ru/dictionary/988/word/intersubektivnost>.
15. Овчаренко В.М. Прийом моделювання в лінгвістиці. URL: <http://megaling.ulif.org.ua/attachments/article/155/Ovcharenko-tezy.pdf>.
16. Овчаренко Н.І. Теоретичні передумови дослідження терміносистем (на матеріалі сучасної української термінології). Лінгвістичні студії. 2010. Вип. 20. С. 172–175.
17. Пашкова Н.І. Етимологічний аналіз у концептуальних дослідженнях. Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. Серія: Філологія. Педагогіка. Психологія. 2013. Вип. 27. С. 32–38.
18. Реформаторский А.А. Что такое термины и терминология // Вопросы терминологии. М.: Изд-во АН СССР, 1961. С. 46–54.
19. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Видавництво ТОВ «Довкілля – К», 2006. 716 с.
20. Суперанская А.В. Общая терминология: вопросы теории. М.: Либроком, 2012. 248 с.
21. Суперанская А.В. Общая терминология: вопросы теории. М.: Наука, 1989. 246 с.
22. Фабіан М.П. Семантика мовного етикуту: новий підхід до її вивчення // Сучасні дослідження з іноземної філології: збірник наукових праць. Випуск 12 / відп. ред. Фабіан М.П. Ужгород: ПП «Аутдор-Шарк», 2014. С. 7–13.
23. Цветков Н.В. К методологии компонентного анализа. Вопросы языкоznания. 1984. № 2. С. 61–71.
24. Шелов С.Д. Термин. Терминологичность. Терминологические определения. СПб.: Филологический факультет СПбГУ, 2003. 280 с.
25. Штернеманн Р. Введение в контрастивную лингвистику // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XXV. Контрастивная лингвистика: переводы / [сост. В.П. Нерознака; общ. ред. и вступ. ст. В.Г. Гака]. М.: Прогресс, 1989. С. 144–178.
26. Nida E.A. Componential Analysis of Meaning: an Introduction to Semantic Structures. The Hague: Mouton, 1975. 272 p.
27. S.M. Sukhorolska. Methods of linguistic analysis // Study manual for students and researchers. Lviv: "Intelekt-zakhid", 2009. 347 p.

УДК 367.625:811.112.2:811.161.2:81-115

**ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ ДІЄСЛІВНИХ ЗВ'ЯЗОК
WERDEN I STAVATI/STATI В СТРУКТУРІ ЕЛЕМЕНТАРНОГО РЕЧЕННЯ
(НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКІ ПАРАЛЕЛІ)**

**THE PECULIARITIES OF THE FUNCTIONING OF VERBAL COPULAE
WERDEN AND STAVATY/STATY IN THE STRUCTURE OF A SIMPLE SENTENCE
(GERMAN-UKRAINIAN PARALLELS)**

Солюк Л.Б.,
асpirант
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»

У статті досліджено специфіку функціонування предикатної зв'язки *werden* у німецькій та *ставати/стати* в українській мовах. Проаналізовано співвідношення іменних компонентів предиката з предикатною зв'язкою, установлено основні семантико-сintаксичні функції аналізованих зв'язок у структурі елементарного речення. На основі зіставно-типологічного аналізу визначено основні конвергентні й дивергентні ознаки предикатних зв'язок у зіставлюваних мовах та встановлено низку дієслів, які корелують з аналізованими зв'язками.

Ключові слова: предикат, предикатна зв'язка, цільовий стан, зміна, семантико-сintаксична структура речення.

В статье исследована специфика функционирования предикатных связок *werden* в немецком и *ставати/стати* в украинском языках. Проанализировано соотношение именных компонентов предиката с предикатной связкой, установлены основные семантико-сintаксические функции анализированных связок в структуре элементарных